

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Det kgl. Opfostringshus.

Skoleaaret 1903-1904.

Statens pædagogiske Studiesamling
København 74

Efterretninger

om

det kongelige Opfostringshus

for

Skoleaaret 1. Maj 1903 til 30. April 1904

ved

Otto Jensen
(Stiftelsens Forstander).

KØBENHAVN.

Viggo Møllers Bog- og Stentrykkeri.
1904.

Halvandetredaarsfesten.

29de Juni 1903.

Klar og straalende oprandt Højtidsdagen, Flagene vajede, og alt var rede til at modtage den store og repræsentative Forsamling, som var indbudt til at overvære Festen og var samlet Kl. 10³/₄.

Stiftelsens høje Protektor, *Hs. Majestæt Kongen*, var ved sin aarlige Baderejse forhindret i at være til Stede, hvorimod *Hs. Kgl. Højh. Kronprinsregenten*, *Hds. Kgl. Højh. Kronprinsessen*, og *Deres Kgl. Højh. Prinsesserne Marie og Thyra* med Følge havde vist Stiftelsen den Ære at give Tilsagn om at overvære Høtideligheden. Kl. 11 paa Slaget ankom *Deres Kgl. Højh.* og bleve i Vestibulen modtagne af *Etatsraad Dybdal*, Professor *Bauditz* og Forstanderen, som overrakte de kongelige Damer smagfulde Buketter, bundne af Roser fra Stiftelsen Have.

Deres Kgl. Højh. bleve førte op i Festsalen, der var enkelt, men smagfuldt dekoreret med de nationale Farver og Grønt. Her blev Lærerpersonalet forestillet for de kongelige Herskaber.

I Salen var samlet saa mange, som den kunde rumme uden Trængsel. Indbudte vare først og fremmest saa mange af Stiftelsens gamle Elever og Børnenes Slægtninge, som Pladsen tillod; dernæst alle nulevende, der havde været knyttede til Stiftelsen som Lærere og Funktionærer. Opfostringshusforeningens Bestyrelse var repræsenteret ved d'Hrr. *A. Hermansen, Th. Olsen* og *Lehrmann*. Endelig saas i Salen en stor Forsamling af Stiftelsens Venner og Velyndere, blandt hvilke kun skal nævnes Stiftelsens forrige Chef, Konferensraad *H. N. Hansen*.

Festen indleddedes ved, at Børnene under Ledsagelse af Flygel og Harmonium afsang den gamle Opfostringshussang, der synges hver Stiftelsesdag:

Vort Barndomshjem !

Hver Gang din Fest oprinder,
Da samler sig din Fortids mange Minder
Og vidne i et højt enstemmigt Kor
Om al den Trøst, den Kjærlighed og Varme,
Som her de fandt, du aabned dine Arme.
Vort Barndomshjem !

Fra dig udgik,
Ad Livets mange Veje,
En talrig Flok med Fremtidshaab i Eje;
Og svandt end Haabet lig en Drøm,
Den rige Sæd, som Aanden her blev givet,
Dog mangan Frugt har baaret trindt i Livet,
I Tidens Strøm.

Vort Barndomshjem !

Med stærke Baand du binder,
Som briste ej, før Livet selv forsvinder.

Det vidne de, som tidt med kjærlig Aand,
 Hvem Himlens Gud de blide Dage skænkte,
 I sidste Stund paa Barndomshjemmet tænkte
 Med gavmild Haand.

Da de sidste Strofer bleve sungne, besteg Etatsraad, Borgmester *Dybdal* Tælerstolen og holdt følgende Tale:

»I Dag for 150 Aar siden stiftede Kong Frederik den V. det kgl. Opfostringshus. Denne Regeringshandling vakte Glæde i alle Kongens Riger og Lande. Det vidstes almindeligt, at det var *Joh. Hartv. Ernst Bernstorff*, fra hvem Initiativet til Stiftelsens Oprettelse udgik, og man ventede sig meget af den under en saadan Mands Ledelse. I det dengang bestaaende »juridisk praktiske Selskab«, hvor mange ansete Mænd var til Stede, blev der i Foraaret 1754 bl. a. fremsagt et Hyldestdigt til Kong Frederik. Forf. vilde fremføre 10 Beviser paa Kongens Dyder. Af disse Beviser nævnes Opfostringshuset som *Nr. 1*.

Opfostrings-Huuset skal den hele Verden vise
 Den store Omhu, man bør hos Monarchen prise,
 begynder Digteren og udbryder derefter:

I Fædre! I som vil, at eders Børn skal blive
 Til noget dygtigt, men som dennem ey kan give
 De Ting, der hører til at undervise dem,
 I her med Glæde kan dem se at komme frem.

Han paastaar til Slutning, at:

Opfostringshuuset er det store Mester-Stykke,
 Som mange skal en Gang med Mester-Titel smykke,
 og sandt er det blevet, at herfra udgik i Aarenes Løb
 en Skare danske Haandværkere, der med Ære hævdede
 sig som Mestre i deres Fag.

Opfostringshuset blev kongeligt doteret. Kongen lod foranstalte en offentlig Indsamling og gav selv 12000 Rdl. Der tilstødes det, hvad der maatte indkomme ved en aarlig Kollekt i Kirkerne. Men den vigtigste af de herhen hørende Bestemmelser var, at der gaves Stiftelsen Privilegium paa 20 efter hinanden følgende General-Lotterier. Der var herved givet en dygtig Bestyrelse Lejlighed til at faa den nye Stiftelse stillet paa en fuldt betryggende økonomisk Grund. Og Lejligheden blev benyttet. »Det kongelige alene privilegerede Lotteri til nødlidende National-Børns Opdragelse« blev ganske overordentlig populært og med Rette. Ingen kan nægte, at det var en sjælden smuk Anvendelse, man her vilde give et Lotteri-Overskud. Den før nævnte Taler i det juridiske Selskab fremhæver ogsaa dette, efter at han er gaaet over til det andet af de 10 Beviser for Kong Frederiks Dyder, nemlig Forordningen mod Hasardspil, idet han siger:

- »Men om man *vil* med Guld lit hazarderlig være,
- »Da er der Lotteri til Landets Gavn og Ære,
- »Og om de tabe der, saa er Gevinsten den,
- »At sligt til fattiges Opfostring kommer hen.

Paa Christianshavn blev der opført en anselig, ret smuk Bygning til Hjem for Opfostringshuset, med en stor Grund, der endda senere blev udvidet, og paa hvilken der blev indrettet en Have, idet nogle af Drengene efter Reglementet skulde »underrettes saavidt udi Urte-»gaards-Væsen, at de kunde vide at reole, forbedre og til-»berede Jorden til allehaande Kjøkken-Urter og Hauge-»Gevexter, og samme at saae, plante og forflytte item »at sætte og opelske Træer, pode, oculere og deslige, »som kand være dennem selv og Andre i Fremtiden til »Gavn og Nytte«. Hvoraf en Nutids-Pædagog kan se,

at Tanken om Skolehaver ikke er saa udelukkende moderne, som man undertiden antager.

I Oktober 1755 var Bygningen færdig og Virksomheden med Oplæringen af de 200 Drengene kunde begynde. De skulde oplæres saaledes, at de kunde gøre god Tjeneste hos Fabrikanter, Handlende og Søfarende
Programmet er givet i Fundatsens Art V—VII:

V.

Forommeldte Drengene skulle udi samme Huus nødtørftig, men dog ikkun med *ordinaire* Føde, Klæder og Huus Geraad, saa ringe og saa haart som Sundheden vil tillade, underholdes og forsynes, og der saaledes opdrages, samt vennes til idelig Arbejde, at de kunde holde og anse hver *Employ* og *Condition* som dennem siden forekommer, og tilbydes, for en Forbedring i deres Vilkaar.

VI.

Iligemaade skulde de der udi deres Christendom grundig, udi Læsen og Skriven tilstrækkelig, og udi Regnen lidet til Fornødenhed underrættes; Men ellers udi intet andet Videnskab, af hvad Navn det have og under hvad Prætext det end være kunde, langt mindre udi nogen Kunst eller *Profession* egentlig oplæres, men aleene til efterskrevne, eller andre deslige Haand Gjerninger, anføres og opvennes, nemlig:

VII.

Saasart de ere komne til Kræfter, skal de, efter sammes Beskaffenhed, sættes og vennes først til Spinden af Ulden og Linned, og til Strikken, siden til Væven og andet i *Fabriqver* forefaldende Arbejde, med viidere deslige Haand-Gjerning, som eragtes for det Almindelige mest nyttig og tjenlig, hvortil de alvorlig skulde holdes og idelig skyndes og formanet, at være lærvillige, flittige

og ufortrødne, paa det, at de udi deres unge Aar kunde faae det Greb og naae den Kundskab, som udfordres.

Det lyder unægtelig noget barsk i vore Øren, og Opdragelsesmetoden har sikkert været spartansk. Vel hedder det i Reglementet om de Drengene »som sig forse og gøre Skade og Udyd eller bete sig dovne, ulærvillige uagtsomme eller obstinate« at den fornødne Rettelse »ingenlunde maa være haard eller tyrannisk, men skal »være saaledes, som retsindige, christelige Forældre rette »og straffe deres egne Børn«. Men den Maade, hvorpaa retsindige, kristelige Forældre dengang straffede deres egne Børn, var unægtelig noget forskellig fra den nu brugelige. — Under den første Forstander, *Knud Broust*, synes man at have holdt sig temmelig nøje til Fundatsen og ikke at have fundet noget Prætext til større Udvidelser af Undervisningen. Der blev vel ogsaa i Begyndelsen begaaet enkelte Fejl; men der var dog en meget kendelig Udvikling. *Bernstorff* var bestemmende i alle Afgørelser. Hans humane, hensynsfulde Sind prægede den hele Ledelse. Lotteriet blev bestyret med stor Dygtighed og Held. Der samlede betydelige Kapitaler, og det lykkedes til Vederlag for at, en Del af Kapitalen anvendtes til Støtte for andre Institutioner, navnlig Fattigvæsenet, at faa Lotteriprivilegiet forlænget for en lang Aarrække. Ejendommen paa Christianshavn med den meget store Grund blev mere og mere værdifuld. Det saa ud til, at Stiftelsen skulde blive rig, endogsaa meget rig, og at der paa det givne Grundlag skulde fremstaa en Mønsteranstalt, der kunde blive banebrydende for Opdragelsesvæsenet herhjemme og langt mere end fyldestgøre de Forventninger, der vare stillede til Opfostringshuset, omend paa nogen anden Maade, end man oprindelig havde tænkt sig.

Men saadan blev det ikke. I September 1770 blev Bernstorff afskediget fra sine Embeder. Og nu var det som Solen gik ned for det kgl. Opfostringshus.

Tallotteriet blev oprettet. Opfostringshusets Lotteri toges fra Stiftelsen og henlagdes under det tyske Kammer, senere under Rentekamret. Direktionen for Opfostringshuset blev ophævet og Styrelsen af Stiftelsen henlagt under den saakaldte Plejeanstalt, der navnlig ogsaa havde Bestyrelsen af Fattigvæsenet. Og fra nu af bestyredes Opfostringshuset sammen med Fattigvæsenet til midt i forrige Aarhundrede. Der blev vel givet nogen Erstatning for de Lotterier, der vare fratagne Stiftelsen, men uden at denne paa langt nær kunde opveje det lidte Tab. Samtiden opfattede da ogsaa det Skete som en grov Uret, der var tilføjet Opfostringshuset, og det blev senere lagt Bestyrelsen til Last, at den ikke med tilstrækkelig Styrke havde søgt at afværge den Ulykke.

I 1775 maatte Stiftelsen afgive sin store Ejendom paa Christianshavn til Søkvæsthuset og fik til Bytte den Ejendom i St. Kongensgade, hvor den derefter i over 100 Aar havde sit Hjem. Det var ikke noget godt Bytte, og det var med Sorg, man forlod det første Hjem, om hvilket Forstanderen siger, »at alle dér har levet lykkeligere end andre i Almindelighed«. Sandheden tro tilføjer han, at der dog var en Mangel, nemlig ved Vandet. »Undertiden er der ikke noget, undertiden er det kalkagtigt og urent«.

Det vilde føre for vidt her at give en Fremstilling af Livet i Opfostringshuset i St. Kongensgade. Det af den 1ste inspektionshavende Lærer her ved Stiftelsen, Hr. cand. Høy i Anledning af dette Jubilæum forfattede store Skrift, giver en udmærket Skildring deraf. De

Vanskeligheder, man havde at kæmpe med, var til Tider overvældende. Ved Statsbankerotten blev Kapitalformuen stærkt formindsket, Prisen paa Livsfornødenhederne steg. Der kom meget knappe Tider — saa knappe, at Drengene, som Forstanderen halvt fortvivlet sagde, næsten var sat paa Vand og Brød. Den stærkt overbebyrdede Stiftelse blev desuden ilde medhandlet af Fattigvæsenet. Almisseuddeling for en Del af Byen fandt i en Tid lang Sted der. Der blev indrettet Kogest, hvorfra der var Maduddeling til de Fattige. Ja, det gik saa vidt, at Opfostringshuset i flere Aar ved Flyttedagen maatte modtage indtil 130 Husvilde! Ingen vil kunne læse Hr. Høy's Fremstilling af Stiftelsens Historie i dette Tidsrum uden at føle Beundring for, hvad der under saa vanskelige og nedtrykkende Forhold dog blev naaet.

Forestillingen om, at Opfostringshuset trods alt dog var et Kongebarn, og at den onde Fortryllelse engang maatte blive hævet, holdt sig vedblivende indenfor Kredsen af de nærmeste Venner — men ogsaa kun der. Man tabte ikke Modet, men arbejdede. *Rasmus Borch*, der fra 1794 havde været Lærer, og som fra 1803--45 var Forstander, kunde vel i den allerfattigste Tid, naar Kaalen havde været særlig slem, udbryde med Wessel: »Ces choux sont bien mauvais; pour la ceremonie Il faut pourtant, mon fils, en manger quelque peu«, og han syntes ikke bedre om Grøden. Men den Protokol, hvori han nedskrev disse Hjertesuk, er ført med godt Humør. Der var bestandig Fremgang. Undervisningen blev meget udvidet. Borch bragte Sangundervisningen paa et højt Trin. I Gymnastik og Svømning excellerede man ligeledes. Det er en imponerende Række af dygtige, af deres Medborgere højt ansete Mænd, der ogsaa i dette Tidsrum udgaar fra Opfostringshuset.

Med den af Stiftelsen saa højt fortjente Forstander, *Rasmus Emil Elvius* (1852—74), nærmer vi os Nutiden. Tiderne blev nu bedre for Opfostringshuset. Det var efterhaanden blevet befriet for de uvedkommende Sager, Fattigvæsenet havde bebyrdet det med, og nu blev Forbindelsen med Fattigvæsenet ganske hævet. Ved den i Henhold til Lov af 4. Marts 1857 udfærdigede Vedtægt af 30. December 1857, blev det kgl. Opfostringshus henlagt under Magistratens 1ste Afdelings Bestyrelse, medens 3die Afdeling fik Bestyrelse af Fattigvæsenet.

Virksomheden fortsattes i det gamle og nu gode Spor. Man kom saa vidt, at det med Føje kunde siges, at Opfostringshuset var en af de bedst indrettede Opdragelsesanstalter i Europa.

Et Vendepunkt i Stiftelsens Historie indtraadte i 1880, ved dens Flytning herud. Ejendommen i St. Kongensgade var efterhaanden bleven saa værdifuld, at der kunde tænkes paa med Fordel at sælge den og bygge paa mindre kostbar Grund. Det fortrinlige Arbejde paa Stiftelsen havde skaffet den meget Sympathi. Lejligheden var der, og ingensinde er Lejligheden til at bringe en Stiftelse paa Fode igen bleven benyttet, som den her blev benyttet. Ejendommen blev solgt, Kommunalbestyrelsen gik ind paa at bekoste den nye Grund herude. De Spannjerske Legater, Eibeschtske Legat og Kancelliraad *Ole Thorup* gav store Tilskud. Opfostringshuset saa sig stillet paa solid, økonomisk Grund med en ny, ypperlig Bygning i de ønskeligste Omgivelser.

Den hele Plan blev gennemført med beundringsværdig Sikkerhed og Dygtighed. Aldrig vil Opfostringshuset glemme, hvad det skylder den daværende Borgmester for Magistratens 1ste Afdeling, Konferensraad *H. N. Hansen*.

Uden økonomiske Sorger er vi jo ikke. Konverteringerne har formindsket Indtægterne af Formuen. Vi har Plads til adskillig flere Drengene, end vi har Raad til at optage. Men vi stoler paa, at den Sympathi, Opfostringshuset har evnet at skaffe sig, vil bevirke, at der bliver gjort Udveje til Be ættelsen af mange af de ledige Pladser. Der foreligger i dette Øjeblik de herligste Beviser paa, at Opfostringshuset har Venner. Hr. Tømrermester *Thorup*, Søn af Stiftelsens Velgører, Kancelliraad *Thorup*, har skænket 10,000 Kr. Tidligere Elever har samlet ca. 5000 Kr.

Der har i mange Aar bestaaet en Forening af tidligere Elever, »Opfostringshusforeningen«. Den har 215 Medlemmer, ejer nu en Formue af 54,000 Kr. og har en stor Stiftelse for gamle Medlemmer. Her træffe vi paany Navnet *Thorup*, idet Fader og Søn have skænket Stiftelsen 16,000 Kr. Denne Forening holdes sammen ved den fælles Kærlighed til Opfostringshuset, det fælles Barndomshjem, som de alle elsker. Men den Stiftelse, der har formaaet hos sine Sønner at frembringe saa varige Følelser af Taknemlighed — maaske den frugtbarste af alle menneskelige Følelser — den tør vi sikkert tro, har *Livskraft*.

Vi er kommen langt bort fra Fundatsens barske Bestemmelser om Undervisningens Knaphed, og søger — uden Prætext af nogen Art — at give Drengene en saadan Undervisning og Paavirkning, at de veludrustede kan træde ud i Livet. Bestemmelsen om, at de udi deres Christendom grundigt skal oplæres, holder vi fast ved, og det skal med Guds Hjælp aldrig blive anderledes.

Opfostringshuset sendte paa denne sin Højtidsdag Hs. Maj. Kongen, Stiftelsens ophøjede Beskytter, sin

ærbødigste Hilsen og Tak. Vi takker Drs. kgl. Højh. for deres Nærværelse i Dag. Det vil blive bevaret i taknemlig Erindring, at Kongehuset ogsaa ved denne Lejlighed har villet vedkende sig denne gamle Stiftelse og dens Arbejde.

Gud bevare Kongen og hans Hus. Han holde sin Haand over Opfostringshuset og give, at det, naar andre Slægter samles her, og Stiftelsesfesten for Kong Frederik og Bernstorff fejres, med Sandhed maatte kunne siges, at der ogsaa ved Begyndelsen af det 20de Aarhundrede her blev arbejdet med Alvor og Troskab«.

Her sang Eleverne første Vers af »Kongernes Konge, ene du kan«, hvorpaa Forstanderen talte:

»Herren velsigne Din Indgang og Din Udgang fra nu af og i al Evighed, han være hos Dig i Dit Arbejde og i Din Strid, han give Dig, naar Livets Kamp og Møje er endt, en Bolig i Herlighedens Rige!

Deres kgl. Højheder, vore højtærede Foresatte, og hele denne store Forsamling, som er kommen herud for at fejre vor 150 Aars Stiftelsesfest, Velkommen og vel mødt, Tak for Nærværelsen, Tak for hver venlig Tanke, hvert godt Ønske, hvert trofast Haandtryk og hvert venligt Øjekast!

Ville vi gaa rundt her i Huset, træffe vi overalt Indskrifter, og disse ere ikke henkastede paa Maa og Faa, men skulle saa at sige udtrykke vort Program, være et Vidnesbyrd om den Aand, vor Virksomhed skal ledes i, Vidnesbyrd om det, vi anse for det højeste og vigtigste i Opdragelsen og Livet. Straks naar vi træde ind i Vestibulen, læse vi over Døren: Herrens Naade være med Huset og dem, som bo deri. — Det vidner, at vor Gerning gøres i Tro paa den treenige Gud og i Bøn

til ham, der ene kan fremme Menneskers Værk, hvor omhyggeligt de end arbejder. Men paa Hovedtrappen, hvor Børnene færdes fra Gry til Kvæld, staar skrevet: Ær Din Fader og Moder, at det maa gaa Dig vel, og Du maa længe leve paa Jordan — et Bud, som er den eneste sande og urokkelige Grundvold, hvorpaa Hjemmene kunne bygges, og gennem Hjemmene Samfundet. Ærbødighed og Lydighed kan Barnet ikke for tidligt lære, men det er en sjælden Vare nu til Dags, hvor der prædikes paa Gader og Torve om Individets Ret og Selvraadighedens Evangelium. Det Barn, der fra sit Hjem har lært at ære, hvad der er smukt og godt, der har lært at bøje sin Villie for, hvad der er ret og rigtigt, ikke i Tvang, men i frivillig Lydighed, vil gaa ud i Livet vel udrustet og vil blive en god og lovlydig Borger. Over Indgangen til Legegaarden læse vi et Ord fra Jeremias: Det er en Mand godt, at han har baaret Aag i sin Ungdom. Mange studse ved denne Indskrift og finde den inhuman, ja ligefrem tyrannisk, og dog ville de ved nærmere Eftertanke finde, at den er sand; thi her er ikke Tale om Underkuelse og Tvang, men kun om, at det er godt for et Menneske i Tide at lære den Kunst at underordne sig og dog samtidig bevare sin Selvstændighed, med andre Ord: Mennesket bør ved al virkelig, rationel Opdragelse hæmme Selvraadigheden og fremme Selvstændigheden, Personligheden. Erfaringen herude fra lærer tydeligt: Alle, som ere komne frem og ere blevne til noget, ere blevne det ved Selvstændighed; mange af dem, som ere blevne tilbage, ere blevne det, fordi de ikke have kunnet tøjle Selvraadigheden.

Hvordan naas nu dette Maal, og hvilke Midler benytte vi dertil?

Først og fremmest ved den personlige Iagttagelse og Paavirkning ved Ord og Eksempel; thi det efterlader i den unges Sjæl varige Spor, at have staaet overfor en Personlighed, der med Fasthed, Konsekvens og Forstand, men tillige i Kærlighed styrer sin Kurs uden Vaklen og uden Tvivl — og dog kan Tvivlen rejse sig i et eller andet Tilfælde: Hvad skal Du gøre, hvorledes skal denne Sag gribes an? Saa gaar man i Lønkammeret og taler med den himmelske Herre, man tager til sine Erfaringers Skat, man siger til sig selv: Hvorledes vilde Du handle, hvis det var din egen Søn det galdt, hvorledes vilde Du ønske, at andre i et lignende Tilfælde vilde bære sig ad mod din Søn? Har man saa taget sin Beslutning, maa det bære over Høje og Dale, uden Hensyn til højre eller venstre.

I Opdragelsen spiller Forholdet mellem Kammeraterne og til dem en stor Rolle; det er forbavsende, hvorledes de kunne virke paa hinanden. Mangen forhutlet og forkælet lille Fyr kan ved Omgang med Kammeraterne blive en rask og flink Dreng; men det er en Selvfølge, at denne Side af Opdragelsen maa iagttages med et vaagent Øje og ledes med erfaren Haand; thi ogsaa i Drengesamfundet røre sig Kræfter, som ikke ere af de gode.

Endelig spiller Undervisningen en stor Rolle i Opdragelsen paa en Anstalt som denne. Den skal ikke være en blot og bar Kundskabsmeddelelse, endnu mindre Eksamensterperi, men være anlagt paa at udvikle og fremme Barnets Selvtænkning, Selvstændighed og Selvarbejde. Flid og Opmærksomhed kræves som hellige Pligter af Barnet. Der maa ikke stilles større Fordringer til Barnet, end dette kan fyldestgøre; men saa skulle de ogsaa fyldestgøres, at Barnet i Tide kan lære at faa

Respekt for Arbejdet og erfare Velsignelsen og Tilfredsstillelsen ved at have arbejdet trofast og ærligt. Men frem for alt skulle Børnene lære at søge deres Styrke i Bøn til den treenige Gud, de begynde og ende Dagen med Lovsang og Bøn, det skulde ikke være et udvortes Skin eller en vanemæssig Skik, men udgaa af Hjertets Trang, at de senere kunne lære Sandheden af det gamle Ord: Godt bedet er halvt arbejdet, derfor staar der over Klasserne: Herrens Frygt er Begyndelse til Kundskab.

En Ejendommelighed ved Opfostringshuset er, at vi ikke bryde Baandet mellem Hjemmet og os; tværtimod søge vi paa enhver Maade at fæstne dette Baand; thi Hjemmet, hvor fattigt og ringe det end er, er dog Hjemmet, det bedste Sted paa Jorden, vi kunne aldrig blive, hvad Fader og Moder ere, eller burde være. Men paa den anden Side skulle Børnene lære at finde et andet Hjem herude, og de gøre det, saasandt som de sige: Vi skulle hjem, ikke ud paa Opfostringshuset.

Det er et stort Ansvar at paatage sig fremmede Børns Opdragelse; men aldrig føles Ansvaret større, end naar man om Aftenen gaar gennem Sovestuerne og ser de mange Børn ligge i deres sunde, rolige Søvn; da søger Øjet uvilkaarligt hen til det gamle Vers over Døren:

Gud Fader os bevare,
De store med de smaa,
Hans hellig Engleskare
En Skanse om os slaa!

Men har da Opfostringshuset blot saa nogenlunde løst sin Opgave? Ja! Se ud over denne store Forsamling, se de mange dygtige og ansete Mænd, de gamle Drengene, der i Dag flokkes herude — Haanden er bleven barket, Ryggen maaske bøjet af Dagens Arbejde og

Haaret graanet, men Hjertet slaar lige varmt for det gamle Hjem — vel mødt og Tak, gamle Dreng, Stiftelsens Hæder og Krone!

Det vil forstaas, at Hjertet i Dag er fuldt af Tak — o til saa mange Sider; maatte det lykkes mig at tolke den! Tak til denne Stiftelses høje Protektor, Hs. Maj. Kongen — Gud bevare ham og hans Hus og føre ham sund og forfrisket tilbage. En Tak til Drs. kgl. Højheder, som beære og pryde vor Fest og ved Deres Nærværelse sprede den rette Festglans over den. En Tak til Stiftelsens nuværende Foresatte, der med Velvillie og Tillid omfatte os og vor Gærning, rede til at fremme Stiftelsens Trivsel og Fremgang. En Tak til denne Stiftelses sidst afgangne Chef, Konferensraad *Hansen*, for det store og dygtige Arbejde, han har gjort med aldrig manglende Kærlighed og Energi til Opfostringshusets Fremgang, hans Navn skal aldrig glemmes herude, men nævnes med Ære til sene Tider. En Tak til alle Stiftelsens Velyndere for deres rundelige Gaver, en Tak til dem, der betro os deres Børn og se med Venlighed og Tillid paa os og vor Gærning, og endelig en Tak til alle dem, der herude have taget en Gærning op for Børnene; det kan med Sandhed vidnes, at de med Kærlighed, Flid og Dygtighed røgte deres Gærning og ere opfyldte af Ønsket om at gøre alt saa godt som muligt for de smaa, og til sidst en Tak til vore Dreng Tak for hver en god Time, I berede os ved Flid og god Opførsel -- gid det gaa Eder godt og gid I maatte gøre Eders gamle Fosterhjem Ære, naar I skulle til Eders Gærning ude i Livet.

Dog — lad Mennesket kun arbejde med den største Dygtighed, den største Troskab, den ærligste Villie; det er altsammen forgæves, naar Du, vor himmelske

Fader, ikke lægger din Velsignelse i vor Gærning. Vi takke Dig, fordi Du har hjulpet hidindtil, og vi bede Dig: Hjælp fremdeles, Du har Magten, men Din skal ogsaa Æren være.

Om en liden Stund gaa vi herfra, hver til Sit, til de høje Sale, til de ringe, de ydmyge Boliger; men hvor vi end færdes, velsign os Herre og giv os Din Fred, da ere vi rige. Velsign denne gamle Stiftelse og hold Din stærke Haand over den; velsign og bevar alle, som paa nogen Maade ere knyttede til den, og naar den Time kommer, da det store Regnskab skal aflægges for Dit alvidende Aasyn, maatte vi da kunne gøre det med Glæde og ikke sukkende, fordi vi have arbejdet i Dit Navn. Naade og Fred fra Gud Fader, Søn og Helligaand være med os Alle!

Derefter blev følgende Sang afsungen:

Lover Herren, han er nær,
 Naar vi sjunge, naar vi bede;
 Samles i han Navn vi her,
 Er han midt blandt os tilstede!
 Pris ham, Gamle, pris ham, Unge,
 Pris hans Navn, hver Barnetunge!

Herre, vær os evig nær,
 Vær os nær, naar Sol oprinder,
 Og naar Sol og Stjernesvær
 I den dybe Nat forsvinder:
 Lad din Aand ej fra os vige,
 Til vi se Dig i Dit Rige!

Saa kom Præmieuddelingen, ved hvilken der uddeltes de sædvanlige Præmier, dog i et noget større Omfang end sædvanlig, idet Forstanderen henvendte nogle Ord

til hver enkelt af de belønnede Drengene og til dem alle, og lagde dem Ydmyghed og Taknemlighed paa Sinde og mindede dem om, at Præmierne ogsaa stillede det Krav, at den, som modtog dem, skulde staa som et Mønster til Efterligning for sine Kammerater og selv vækkes til yderligere Flid og Pligttopfyldelse.

Nu afsang Børnene følgende af cand. *J. Marton* forfattede Sang:

De lukked Porten til de gamle Huse,
 Hvor Drengene gik i Byens tunge Røg.
 De bygged nyt, hvor høje Træer bruse
 I Gaard og Have under Vindens Strøg.
 De gamle Dages fattigfødte Drengene
 Var Værktøj i det store Slids Fabrik,
 Ved Læst og Naal sad de bag Tidens Stænge,
 Til nye Mænd kom med den nye Skik.

Fri Luft og Lys er Trang i Drengens Væsen,
 Den sprælske Krop fik her Naturens Plads.
 Hvor Haver staar, bli'r ingen bleg om Næsen
 Af Sul og Fedtebrød og haard Madras.
 Den mærker ikke Bogens Tvang paa Skolen,
 Der møder med en rund og brunet Kind
 Og skønner, at her bor vi ud mod Solen,
 Her synges Sange ud af friske Sind.

Vi ser det, naar de gamle Drengene kommer,
 Og siger, at det var de gode Aar.
 De havde ej engang to Bukselommer,
 Var dog saa rige som i gyldne Kaar.
 De læste ikke blot, hvad Bøger mene,

De maatte tænke, søge, drage Skel.
 Fra tiaars Purk de lærte at staa ene,
 At hver maa se at klare for sig selv.

Her var saa sundt, en Ordens klare Gænge.
 Hver fik en lille Pligt til Husets Tarv,
 Her var der Leg med mange glade Drenge,
 Det var det bedste. Mindet fik i Arv.
 — Nu falder Træ'r og Huse kaster Skygge,
 En stenfuld Tid ombygger vore Kaar,
 Men Mindet om vor Ælde lover Lykke
 For nye Drenge i den gamle Gaard.

Og mange troede nu Festen afsluttet. Men da rejste Hs. kgl. Højh. *Kronprinsregenten* sig og holdt under Forsamlingens lydløse Tavshed følgende Tale:

Idet jeg udtaler min og min Hustrus hjerteligste Glæde over at være til Stede ved denne Fest, er det mig en stor Tilfredsstillelse at kunne bringe Kongens hjerteligste Lykønskning til Opfostringshuset. Det er med Beklagelse, at Kongen ikke kan være til Stede her i Dag; men jeg er overbevist om, at hans Tanker og Ønsker er til Stede hos os.

Jeg erindrer, at vi den 29. Juni 1880 første Gang var til Fest i denne Sal. Vi hørte den Gang skønne og hjertelige Ord af Konferensraad Hansen og Professor Jensen, Ord der har indskrevet sig i Hjerterne.

I Dag er vi atter samlede for at fejre 150 Aars Dagen; og jeg bringer da i Kongens og mit eget Navn en Tak for, hvad her er udrettet, og udtaler Ønsket om, at Forsynet vil holde sin Haand over Stiftelsen, at den stadig maa fostre gode og dygtige Mænd. Gid

Fædrelandet og Kongehuset altid maa kunne glæde sig over den.

— Hs. kgl. Højhed vendte sig derefter om til Eleverne og sagde: „Ogsaa til Jer Børn ønsker jeg at sige nogle Ord. Jeg har med Glæde hørt Forstanderen rose Eder og overværet Præmiuddelingen. Naar I en Gang drager ud i Livet, vil jeg lægge Jer et godt Ord paa Sinde; det er af en gammel Barnesang:

„Vokser Du fra Barnekaar,
Glem dog ej Dit Fadervor!“

Glemmer I ikke Vorherre, vil han ikke glemme Eder. Voks op og bliv Eders Lærere til Glæde!

Med disse Ønsker en Tak for i Dag, og jeg gentager min hjerteligste Lykønskning!

Disse alvorlige, varme og indtrængende Ord gjorde et dybt og uudsletteligt Indtryk paa alle baade gamle og unge. Derefter forlode Drs. kgl. Højh. Salen; en af Marskallerne -- som saadanne fungerede en Del af Stiftelsens ældre Elever -- udbragte et Leve for Drs. kgl. Højh., der ledsagedes af 9 fuldtonige Hurraer.

De kongelige Herskaber begav sig derpaa over i Klasserne, hvor Elevernes forskellige Arbejder i Tegning, Sløjd og Skrift vare fremlagte og besaa, hvorpaa de forlod Stiftelsen.

Børnene fik et Festmaaltid, der selvfølgelig efter vore Forhold var splendift. Om Aftenen samledes vel 300 ældre Elever under det store Lindetræ; dette og alle de andre Træer vare smukt pyntede med kulørte Lamper. Det var et glædeligt Syn at se ældre og yngre færdes mellem hinanden besjælede af den samme Følelse; gamle Kammerater, der i mange Aar ikke havde set hinanden, mødtes med Glæde og opfriskede gamle Minder; men snart kaldte en Taler snart en Sang til

Samling, og saaledes forløb Aftenen hurtigt under den hjærteligste Stemning, indtil Afskedstimen kom, og det sidste Godnat lød.

Dette blev en smuk Slutning paa en smuk Dag. Under Festen blev følgende Sang, forfattet og udstyret af gamle Elever, afsungen og gjorde stor Lykke.

Vi elske vor Mo'r,
 hun som fostrede op
 dig og mig, og en Hær af de prægtigste Drenge.
 For vor Aand, for vor Krop
 hendes Omsorg var stor;
 hendes Æmhed var vaagen, naar vi var i Senge.
 Hun skænkede os Hjemmet i Barndommens Dage,
 hun rustede os til ud i Livet at drage.
 Og med hende i Pagt
 blev vor Kundskab en Magt,
 blev den Kraft, som os hjalp til med Livet et Livtag at tage.

Vi elske vort Hjem,
 og vi hejse vort Flag
 til dets Ære, og vi det vor Lykønskning bringe.
 Her er Festdag i Dag,
 og vi møde da frem
 med vor Gave til Hjemmet, om end kun en ringe:
 Vi bringe en Søn til vor trofaste Moder,
 hun kærligt vil aabne sin Favn for vor Broder.
 Hun vil fostre ham op,
 — han bli'r sikkert en »Knop«,
 der vil elske sit Hjem og vil skønne paa Barndommens
 Goder.

Vi elske vor Mor!
 Om end gammel af Aar
 er hun ung — hun er, kort sagt, en rask gammel Kone;

— Se vi Kreds om Dig slaar,
 dine Sønner i Kor
 lade Takken til Dig gennem Sangen udtone!
 Vi synge din Lov over Vej, over Gade,
 vi krandse Dig, Moder, med Laurbærrets Blade ;
 — Tag vor Tak da, vor Mo'r,
 for Din Kærlighed stor!
 Vi vil signe Dit Navn og Dig mindes med Hjærterne glade.

Paa det om Formiddagen til Hs. Majestæt afsendte Telegram med Stiftelsens Tak og Hilsen til sin høje Protektor indløb under Aftenfesten følgende telegrafiske Svar:

Jeg takker hjærteligst for Deres mig tilsendte Hilsen paa Opfostringshusets 150 aarige Stiftelsesdag og sender mine oprigtigste Ønsker for dets Fremtid.

CHRISTIAN.

Dette Svar blev modtaget med Jubel, og der blev derefter udbragt et Leve for Hs. Majestæt, der ledsagedes af 9 fuldtonende Hurraer og Afsyngelse af Nationalsangen.

Hele Dagen indløb der en Mængde Telegrammer og Breve fra Institutioner, Stiftelsens Venner og en stor Del af de ældre Elever, som vare forhindrede i at møde personligt.

Vi bleve ogsaa betænkte med smukke Gaver, saaledes fra Glashandler *Ronge*, der skænkede Stiftelsen en nydelig Samling stereometriske Legemer i Krystal, til Brug ved Undervisningen, og fra Ritmester *Flindt* der forærede et overordentligt smukt og righoldigt

Dukketheater til Fremstilling af forskellige Landskaber og Optrin.

2 af Stiftelsens ældre Elever, Lithograf *Viggo Møller* og Grosserer *Georg Lendorff*, viste deres Hengivenhed for det gamle Hjem ved at skænke smukke og gode Musikinstrumenter og Penge (200 Kr. med Løfte om flere), saa at Musikundervisningen her er sikret i nogle Aar.

En kærkommen og værdifuld Gave fik Stiftelsen fra Opfostringshusforeningen, som til Festdagen lod vor Gymnastiksal montere med Ribbevægge og de til disse hørende Skamler.

I Anledning af Festen har cand. theol. *Høj* udarbejdet, med stor Flid og Samvittighedsfuldhed, et Skrift om Opfostringshusets Historie i de 150 Aar, det har bestaaet.

Udgivelsen er med vanlig Rundhaandethed bekostet af Hr. Justitsraad *V. Thorup*, R. af Dbg.

Forstanderen udsendte et Opraab om at komme Stiftelsen til Hjælp med Pengebidrag, og dette Opraab havde følgende smukke Resultat:

Hr. Fabrikejer <i>S. Brandt</i> , Odense	1000	Kr.
- Grosserer <i>Eegholm</i>	200	-
- Grosserer <i>A. N. de Fontenay</i>	1000	-
- Fabrikant <i>Carl Frederiksen</i>	1000	-
- Dr. med. <i>Arnold Gamél</i>	1000	-
Fru <i>Etatsraadinde Heymann</i>	1000	-
Hr. Arkitekt, Professor <i>L. Knudsen</i> og Hustru	1000	-
- Grosserer <i>L. B. Nielsen</i>	200	-
- Direktør <i>Ritzau</i>	600	-
- Justitsraad <i>Thorup</i> og Hustru	10,000	-
Mærket: 9de September 1903	10,000	-
At overføre	27,000	Kr.

	Overført . . .	27,000	Kr.
Mærket:	I. C. M. & Søn	200	-
—	Barnløs Moder.	100	-
—	Vilhelmine.	200	-
—	Em. Ho.	500	-
—	V. Th.	10	-
—	C. J.	5	-
Fru Kjær		10	-
Ved Lithograf Viggo Møller		25	-
Ved Grosserer Lendorff		690	-
		<hr/>	
		28,740	Kr.

Dette Beløb er indsendt til Københavns Magistrat, hvis Kvittering foreligger. Endvidere vil der fra ældre Elever komme 5000 Kroner, ialt 33,740 Kr. For disse store Gaver bringes en hjertelig Tak; men det er kun Trediedelen af, hvad vi behøve. Maatte snart ret mange aabne Hjerter og Haand for at komme Børnene til Hjælp. Den, som kaster sit Brød paa Vandet, skal finde det efter mange Dage.

Skoleefterretninger.

Den aarlige Eksamen afholdtes i Fjor den 17de og 18de April; derefter meddeltes Vidnesbyrdene. Konfirmandernes Antal var 20 der anbragtes saaledes:

Kontor og Handel, her og i Provinsen	8
Keramiker, her	1
Typograf i Provinsen	1
Hærens Elevskole	1
Flaadens do.	1
Landvæsenet	1
Maler, her	1
Smed i Provinsen	1
Burmeister & Wain	1
Stucator, her	1
Læser videre	3

Aaret har været roligt i Henseende til Læringsforholdet.

13 Pladser herinde benævnes Legatpladser; Tilskuddet fra de forskellige Legater fremgaar af Regnskabet:

Legatpladserne ere: 3 Spanjerske, oprettede i Flg. Res. $\frac{18}{9}$ 79 jfr. Res. $\frac{25}{9}$ 1893; 4 Thorupske i Flg. Res. $\frac{8}{5}$ 80 til Minde om Kancelliraad Ole Thorup og i Flg. Res. $\frac{21}{4}$ 88 i Anledning af, at Opfostringshuset modtager 800 Kr. aarligt fra det Thorupske Legat; 4 Nissenske, oprettede i Flg. Res. $\frac{3}{1}$ 83; Sass's, oprettet i Flg. Res. $\frac{7}{12}$ 83, og B. Goldschmidt og Hustru Ane Helene Goldschmidt, f. Petersen, oprettet i Flg. Res. $\frac{24}{9}$ 93; jvf. om denne Plads Beretningen for 1893—94, Pagina 4 og 5.

De Spannjerske Pladser Nr. 2, 3 og 7 ere bortgivne indtil 1ste Maj 1907 til 2 Elever, af 4de Klasse: Richard Nordstrøm og Richard Ludvigsen, og indtil 1906 til Sophus Meyer af 3dje Klasse. De Thorupske Pladser, Nr. 8, 26, 84 og 93, ere bortgivne til 1ste Maj 1904 til 4 Elever af 1ste Klasse: Oluf Svendsen, Einar Kunst, Lauritz Jensen og Edvard Fausbøll. De Nissenske Pladser. Nr. 41, 44, 48 og 52, ere bortgivne til 1ste Maj 1905 til Charles Andersen og Anders Langvad af 2den Klasse og til 1ste Maj 1906 til Otto Petersen og Thorvald Steffin af 3dje Klasse. Sass's Plads Nr. 67 er bortgivet til 1ste Maj 1907 til Villy Schmidt af 4de Klasse. B. Goldschmidt og Hustrus Legat-Plads Nr. 1 er bortgivet til 1ste Maj 1905 til Elith Hansen af 2den Klasse. Af private Pladser bliver i Aar ledig Nr. 4 oprettet af Etatsraad *Jonas Collin*.

Fortegnelse

over de Personer, der i Overensstemmelse med den 2den Post i Fundatsen for det kongelige Opfostringshus, dateret 29de Juni 1753, — have betalt 300 Rdr. eller mere til Stiftelsens Kasse og derved erhvervet sig og Descendenter Rettighed til at indlægge een eller flere Dreng. Denne Ret kan ikke mere erhverves i Flg. Min. Skr. af 15. April 1869 jvfr. kgl. Res. 6. s. Maaned.

Nr. 4. Afgangne Cancelliraad og Lotteri-Inspektør *Jonas Collin* har betalt 300 Rdr., som ere beregnede til Indtægt i Regnskabet for 1754. Nr. besættes for Tiden af Etatsraad *Jonas Collin*.

Nr. 6. Afgangne Etatsraad og Borgmester *Frederik Holmsted* har betalt 300 Rdr., som ere beregnede til Indtægt for 1756. For Tiden belægges Nr. af Enkefrn *M. Caroc*.

Nr. 11 og Nr. 13. Afgangne *Johan Hartvig Ernst*, Greve af *Bernstorff*, har skænket 4000 Rdr. og betalt Renter af Kapitalen, indtil den blev indfriet. Da Hans Excellence døde uden Livsarvinger, og hans Enke

ligeledes er afdød, maa Rettigheden anses at være bortfalden.

Nr. 63, Nr. 137 og Nr. 182. Fru Kammerherreinde *von Plessen*, født Comtesse von Berkentin, skænkede 18 Actier i det almindelige Handlings-Compagnie i Aaret 1757. Hun erhvervede sig derved Rettighed for sin Livstid, at besætte de 3 anførte Nr., af hvilke det sidste blev belagt 1790. Formodentlig er hun efter den Tid død og Belæggelsesretten derved bortfalden.

Nr. 69. Afgangne Etatsraad *Johan Frederik Wever* har betalt 300 Rdl., der ere tagne til Indtægt i Regnskabet for 1756. Afhans Descendenter er siden 1780 ingen Dreng indlagt. Nr. blev i Aaret 1820 givet en af de af Direktionen for Fattigvæsenet indlagte Dreng, da man ønskede, at Nr. skulde gaa i deres Orden, og man undertiden har givet en Dreng et andet Nr., naar han f. Ex. er gaaet over fra Direktionens Plads til en privats. Saaledes kunde man og, hvis der meldte sig en Descendent af Etatsraad *Wever*, give den Dreng, som nu har Nr. 69, et andet Nr.

Nr. 126. Afgangne Justitsraad *Christian Lintrup* har betalt 500 Rdl., som ere beregnede som Indtægt i Regnskabet for 1754 til 1758 iberegnet. Pladsen belægges nu af Kammerherre *Hegermann-Lindencrone*.

Nr. 212. Afgangne *Adam Gottlob*, Greve af Moltke, skænkede i Aaret 1754 300 Rdl., Nr. besættes for Tiden af Lensgreve *F. Moltke*, Bregentved.

Nr. 230. Afgangne Etatsraad og Borgmester *Abraham Falk* har betalt 300 Rdr., som ere førte til Indtægt i Regnskabet for 1791. Nr. besættes nu af Justitsraad *Meincke*.

Nr. 78 og Nr. 92. Afgangne Pastor *Henning Arnisæus Irgens* til Skibsted og Lyngby i Viborg Stift, skænkede i Aaret 1762 til Stiftelsen 1500 Rdl., der i samme Aars Regnskab ere beregnede til Indtægt. Direktionen tilstod ham derfor Rettighed til at besætte de

to anførte Nr. Vel gjorde han ingen Brug deraf, men efter hans Død forlangte Arvingerne 2de Drenge indlagte. For Tiden besattes Nr. af en Descendent af Irgens, Boghandler *Hagerup*.

Afgangne Over-Kammerherre *Carl Adolph von Plessen* har betalt 300 Rdl. i Aaret 1755, men det findes ikke, at enten han eller hans Arvinger har gjort Brug af deres Rettigheder.

Afgangne Fru Justitsraadinde *Anne Christiane Blicher* i Wilster, har skænket 500 Rdr., der ere beregnede til Indtægt i Regnskabet for 1762. Hendes Rettighed til at indlægge en Dreng har hun aldrig benyttet sig af. Hun er for længe siden død.

Elevantallet var $\frac{1}{1}$ 1903	84
Ved Konfirmation udgik	20
Tallet $\frac{1}{5}$ 1903	64
Ind kom	24
Antal $\frac{31}{12}$ 1903	88

Om de ledige Pladser indkom 51 Ansøgninger, deraf 15 fra Landet. Af samtlige Elever ere 8 forældre- 38 fader- og 15 moderløse; 27 have begge Forældrene levende. Af Eleverne ere 51 fra København, 20 fra det øvrige Sjælland, 1 fra Lolland, 8 fra Jylland. Siden Opfostringshuset begyndte sin Virksomhed, $\frac{1}{10}$ 1755, har der været optaget 4299; 4211 ere udgaaede. Sundhedstilstanden og Disciplinen have været gode; dog har der i Foraaret 1904 været enkelte Tilfælde af Skarlagensfeber og nogen Forkølelse.

Bestemmelser for Optagelse i det kgl. Opfostringshus. Drengen maa den 1ste Maj det Aar, han ønskes optagen, ikke være under 10 og over 11 Aar gammel; han maa være uden Legemsfejl og ikke lide af nogen Sygdom eller Svagelighed.

Førend Optagelsen blive alle de ansøgende Drenge prøvede; i Reglen afholdes Prøven sidst i Marts, og hvad Skolekundskaber angaar, stilles følgende Fordringer:

I Religion: Af Bibelhistorien skal Drengen kunne fortælle Historierne i Balslevs Bibelhistorie fra Rigets Deling ud til d. N. T.; af dette fra Jesu Opstandelse ud og nogle af Lignelserne; af Luthers lille Katekismus fordres Buddene og Trosartiklerne med Forklaringerne.

I Dansk: Drengen maa kunne læse tydeligt og sikkert dansk og latinsk Tryk, kunne gengive Indholdet af det oplæste Stykke, kunne udenad stave enkelte Ord og korte Sætninger, kende Hovedord, Tillægsord og Udsagnsord, kunne finde Grundord og Omsagn i en let Sætning og kunne skrive et let Stykke Diktat uden grove Fejl.

I Regning: Drengen maa med Færdighed paa Tavle kunne regne de 4 Regningsarter i ubenævnte Tal (Division med 2cifret Divisor), kende Resolution og Reduktion og have Øvelse i Hovedregning.

I Skrivning fordres en taalelig god Sammenskrift med latinske Bogstaver.

Med Ansøgningen skulle følge:

1. Drengens Døbe- og Koppeattest.
2. Attest fra en avtoriseret Læge for, at Drengen er fuldkommen sund og frisk.
3. Vidnesbyrd for god Opførsel, Flid og gode Evner fra hans Lærer eller, hvis han gaar i en af Kjøbenhavns offentlige Skoler, da fra dennes Inspektør, som tillige maa udtale sig om, hvorvidt Barnet antages baade at kunne tilfredsstille ovennævnte Forordringer og at kunne følge med ved den videregaaende Undervisning, Opfostringshuset tilbyder.

Under 3dje Dec. 1890 resolverede Magistraten, at der for Fremtiden kræves af dem, der indlægge Drengene her, at de skulle fraskrive sig Forældremyndigheden over Børnene, saa længe disse staa under Opfostringshusets Værgemaal.

Efter Forordningen af 1ste Juli 1799 er Opfostringshuset bestemt til at være en Belønningsskole for trængende Forældres velbegavede og flittige Børn, der

have vist god Opførsel; men det er hverken en Fattiganstalt eller et Korrektionshus. Forkomne Eksistenser høre ikke hjemme her, og hele Undervisningen og hele Stiftelsens Ordning er indrettet paa flinke og artige Børn, der have et ordentligt Hjem. Jeg skal blot henlede Opmærksomheden paa den Omstændighed, at Børnene faa Lov til stadig at aflægge Besøg i Hjemmet, og paa de højst uheldige Følger for Barnet, det vil have, naar Forholdene hjemme ere opløste. Det er noget ganske særegent for Opfostringshuset, at Eleverne saaledes stadig komme hjem, og det gaar ogsaa kun godt, naar Hjemmet er et godt og fornuftigt Hjem, der vil støtte os i vor Gerning.

Oprindelig stode Eleverne under Opfostringshusets Værgemaal til det 24de Aar; nu regnes Værgemaalet at være ophørt, naar Lærlingekontrakten er udløben cfr. Lov af $\frac{30}{3}$ 89 § 3. Af Fundatsens Paragrafer 2 og 8 vil det fremgaa, at Eleverne hovedsagelig skulle anbringes i Fabrikker, i Haandværk, som Sømænd og ved Handelen. Opfostringshuset har ingen Forpligtelser til at lade sine Elever studere eller forberede sig til at tage andre Eksaminer, om det end i enkelte Tilfælde har rakt en hjælpende Haand. Vi søge ogsaa, saa vidt muligt, at holde paa den gamle Anbringelsesmaade, saa Lærlingen faar Kost, Klæder, Logis og Vask hos Mesteren; men det bliver Aar for Aar vanskeligere at faa Mestre til at gaa ind paa disse Betingelser. Det er indlysende, at Opfostringshusets Forpligtelser til at sørge for Drengenes Anbringelse ophøre, naar Drengene selv med deres Forældres eller Værgers Vilje ønske at vælge en Livstilling, hvortil fordres en særlig Understøttelse, eller ønske at komme i en Lære, som man i Øjeblikket ikke kan skaffe. Dog er vist den Tid næppe fjern, da Opfostringshuset vil faa Vanskelighed ved at anbringe sine Elever uden at støtte dem i Læretiden med Penge — saa maa et af to ske: Enten maa Fundatsens Paragraf 8 søges forandret, eller der maa skaffes Midler til at udrede disse Understøttelser. Enkelte af vore Elever anbringes paa Hærens og Flaadens Elevskole; engang vilde Frederik den

6te have forandret Opfostringshuset til en Underofficersskole, men naaede ikke at sætte sin Vilje igennem.

Forøvrigt maa det bemærkes, at der er stor Rift om Drengene herfra.

Vi have i Aar, som i en Række Aar, een Gang om Maaneden holdt og ville fremdeles holde en lille Guds-tjeneste med Bøn, Salmesang og Tale, affattet efter Børnenes Fatteevne. Til at overvære disse Gudstjenester indbyde vi venligst Børnenes Forældre og Værger, for at de kunne erfare, hvorledes vi stille os til Børnene i det højeste Anliggende: Deres Salighedssag. Vi kunne ikke noksom i det hele opfordre Børnenes Nærmeste til at støtte os i enhver Sag, der angaar deres Vel, og lægge dem paa Hjerte, at fordi de ere betroede os og over-gaaede til Opfostringshusets Forsorg og Værgemaal, paahviler der dog lige fuldt deres Nærmeste Ansvar; thi vi sende hver Uge Børnene til deres Hjem. Der ville de kunne modtage levende og kraftige Paavirkninger til alt Godt; Fader og Moder blive dog altid de bedste for de Smaa. Vi opfordre dem indtrængende til at komme til os, naar de have noget paa Sinde! Ethvert Vink til rigtig Forstaaelse af Børnene vil blive modtaget med Tak og samvittighedsfuldt benyttet. Det er vort Ønske at staa i et hjerteligt Forhold til Børnenes Hjem; en god Forstaaelse og gensidig Tillid mellem os og Hjemmene vil bidrage saare meget til, at Børnene her finde er nyt Hjem uden derfor at glemme det gamle. Vi ville altid stræbe at styrke, ikke at løsne det Baand, som binder Børnene til deres egentlige Hjem. Men vi maa ogsaa opfordre Forældre og Værger til nøje at vaage over de Smaa i den Tid, de tilbringe i Hjemmet.

I Almindelighed faa Børnene i Ugens Løb ikke Lov til at aflægge Besøg i deres Hjem, uden paa deres Fødselsdag, og vi anse det ogsaa for overflødigt, at Slægt og Venner i Ugens Løb besøge Eleverne, der dog skulle vænne sig til at betragte Opfostringshuset

som et nyt Hjem. Skulde en af Drengene udeblive fra det Sted, han plejer at komme om Søndagen, bedes Meddelelse sendt hertil. Herfra meddeles det Hjemmet, naar en Dreng ikke faar Udgangstilladelse.

Lærerpersonalet.

Ved Stiftelsen virke 3 fast ansatte inspektionshavende Lærere og Forstanderen. 1 Faglærer, 1 Skræddermester, 1 Gymnastiklærer og en Oldfrue, der tillige er Økonoma.

1. Skræddermester O. Kristensen, Dbm., ansat $\frac{1}{8}$ 66. Haandgerning 1—4 ialt 6—7 T.
2. Forstanderen, Professor Otto Jensen, R. ansat $\frac{9}{5}$ 74, ved Kommuneskolerne $\frac{1}{11}$ 64. Religion 1, Historie 1—2, Dansk 1 og 4. 26 T.
3. Cand. theol. A. T. Høy, 1ste inspektionshavende Lærer, ansat $\frac{13}{10}$ 91 Literaturhistorie 1—2, Dansk 2—3, Geografi 1—4 Historie 2—4, Naturhistorie i 1. 32 T.
4. Overgymnastiklærer i Marinen, Dbm. Thorstensen, ansat $\frac{1}{5}$ 85 Gymnastik og Daus. 8 T.
5. Cand. theol. J. Marton, 2den inspektionshv. Lærer, ansat $\frac{1}{5}$ 93, Tegning 1—4, Rundskrift 1, Naturlære 1—2, Matematik 1—3 og Tysk 1, 2 og 3. 33 T.
6. Cand. theol. C. Reeh, ansat $\frac{1}{9}$ 1903, 3. inspektionshv. Lærer, Tysk 4. Naturhist. 2, 3 og 4. Skrivn. 1—4 Regn. 1—4. 34 T.
7. Syngelærer H. I. Larsen, ansat $\frac{1}{9}$ 1900, Sang 1—4 4 T.

Oldfrue og Økonoma er Frk. D. Hartwick, ansat $\frac{1}{1}$ 92. Stiftelsens Præst er Hr. Pastor Hviid-Nielsen, R. ved Garnisons Kirke. Stiftelsens Læge, Hr. Kommune-læge Stockfleth.

Under Konfirmationsforberedelsen bortfalder Undervisningen i Haandgerning i 1ste Kl.

Under den cand. theol. Høy tilstaaede Orlov vicarierede cand. theol. Næsted, der ved cand. Herskinds Befordring til gejstligt Embede fik hans Plads som 3 inspek-

tionshavende Lærer. Den $\frac{1}{9}$ forlod han os for at overtage anden Skolegerning.

Det var med Sorg, at vi tog Afsked med cand. Herskind, der i en ualmindelig Grad havde evnet at vinde baade stores og smaas Hengivenhed ved sin sympathetiske Personlighed.

Under Forstanderens Sygdom har Hr. cand. theol. A. Juhl vikarieret siden den 24. Februar d. A.

Skolehøjtider, Præmier og Legater.

Tre Højtidsdage fejres ved Festmaaltid: Kongens Fødselsdag, Stiftelsesdagen og den Dag, Julefesten holdes; Søn- og Helligdage gives Ekstraforplejning til de hjemmeværende. Ved Fastelavnstid pleje Eleverne at have Bal, i Juleferien Juletræ; om Stiftelsesdagen, den 29de Juni, henvises til ovenstaaende Beretning, Den store Skovtur maatte, paa Grund af Ferien, henlægges til Eftersommeren. Mindre Skovture foretages til Fods i Sommerens Løb.

Besøg ere aflagte i Zoologisk Have og paa Maleriudstillingen. Præmierne bestaa dels i Penge, dels i Bøger og udredes af de til »Undervisningens Fremme og Elevernes Opmuntring« stiftede Legater, som eje ca. 8000 Kroner. 5 af disse Legater ere stiftede af ældre Elever: det Borupske, det Mortensenske, 29de Juniforeningens, Forstander Otto Jensens Jubilæumslegat og Opfostringshusforeningens (Elvius's Mindelegat).

I Aarets Løb har Stiftelsen endvidere modtaget kærkomne Gaver fra: Udvalget til Folkeoplysningens Fremme ved dettes Formand Dr. Steenstrup, Hr. Grosrerer Grøn, Opfostringshusforeningen og Hr. Ingeniør Fibiger. Vi bringe vor bedste Tak baade for Gaverne og for den Velvilje for Stiftelsen, hvorom de vidne. Stiftelsens Bogsamling tæller nu 1200 Bind og benyttes stærkt.

En særlig Tak bringes Stiftelsens gamle Elever i Foreningen, som ved enhver Lejlighed have en venlig Tanke for det gamle Hjem og os herinde, ikke mindst

for de smaa, der ved saa mange Lejligheder modtage Vidnesbyrd derom.

Undervisningen omfatter følgende Fag: Religion, Dansk, Historie, Geografi, Tysk, Naturlære, Naturhistorie, Geometri, Arithmetik, Regning, Skrivning, Tegning, Sang, Haandgerning og Gymnastik med Dans. De ugentlige Undervisningstimer ere fordelte saaledes paa hvert Fag:

	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	4. Kl.
Religion.....	2	2	3	3
Dansk.....	7	7	6	8
Historie.....	2	2	3	3
Geografi.....	2	2	2	2
Tysk.....	2	2	2	2
Naturhistorie.....	2	2	2	2
Naturlære.....	2	2	»	»
Geometri.....	2	2	»	»
Arithmetik.....	2	2	2	»
Regning.....	3	3	4	4
Skrivning og Rundskrift...	3	2	4	4
Tegning.....	3	3	3	3
Sang.....	2		2	
Haandgerning.....	1	2	2	3
Gymnastik og Dans.....	4		4	
Ialt	39	39	39	40

Den fysiske Opdragelse spiller med Rette en stor Rolle i vor Tid, og man begaar en stor Forsyndelse mod Børnene, hvis man ikke ved hensigtsmæssige Midler søger at fremme den. Det er jo nu blevet Mode at raabe paa eller med Sløjd; jeg tror ikke, at Sløjd vil kunne komme til at spille nogen Rolle i denne Henseende i Folkeskolen, hvor der hverken vil kunne skaffes Tid eller Penge til at meddele denne Undervisning i saa stort Omfang — i Time daglig — at den faar sanitær Betydning. Om man i Fritiden søger at med-

dele Børnene nogen manuel Færdighed, bliver en hel anden Sag.

Det forekommer mig som givet, at man først og fremmest maa, for at imødekomme den fysiske Opdragelses Krav, søge at udvide Gymnastik- og Sangundervisningen. En rationel Gymnastikundervisning vil udvide og styrke Barnets Legeme langt mere end Sløjdundervisning, give Barnet en friere Holdning, en lettere og fastere Gang og større Herredømme over Legemet.

Om Sangens store Betydning i Skolen baade i fysisk og opdragende Henseende er der kun een Mening. Børn elsker at synge, vel at mærke, naar Læreren er dygtig og forstaar sit Kram; det er en Fornøjelse at høre de friske, glade Barnestemmer ret af Hjertens Lyst synge den ene gode Sang efter den anden, og have Børnene først faaet Øret opladt for god Sang, forsvinde Gade- og Revueviserne. Og saa har Sangen det Gode: Man har altid Instrumentet ved Haanden.

Da det paa en Opdragelsesanstalt er af stor Vigtighed at finde passende Fritidsbeskæftigelse for Eleverne, navnlig om Vinteren, og da Haandgerning, især Træarbejde, baade er en nyttig og morsom Fritidsbeskæftigelse for vore Dreng, besluttedes det, efter at vi med uheldigt Udfald havde forsøgt flere Gange med Axel Mikkelsens og anden Sløj, at gøre et Forsøg med den svenske Sløj. I den Anledning blev Frk. Hartwick først uddannet her i Byen, senere paa Nääs, og overtog saa Undervisningen her den første 1. Novbr. 97 med 1 Hold paa 10 Dreng; flere kunne ikke beskæftiges paa een Gang under een Lærer, da de ellers ødelægge for meget Værktøj og Træ. Dreng tage nemlig ikke varsomt paa Tingene, især naar de blive ivrige, ligesom de ogsaa stadig skulle have Vejledning og Tilsyn, om der skal komme noget ordentligt ud af Arbejdet, og det maa stilles som en uafviselig Fordring, at det skal laves akkurat, og at Sjuskeri er banlyst. Dette Hold Dreng faar 4 Timers Undervisning om Ugen i deres Fritid, og Deltagelsen er frivillig, idet ingen Dreng medtages, som ikke har Lyst og Anlæg og mælder sig uopfordret; men naar de have meldt sig, er Undervis-

ningen obligatorisk. Det synes, som om Børnene vedblivende have god Lyst og gøre god Fremgang.

10 Drengene have ved Hr. Sløjdlærer N. Meiers Velvilje faaet Plads i hans Sløjdscole, hvor de undervises i Papsløj. Denne nydelige Sløj tiltaler Drengene i høj Grad, og de gøre gode Fremskridt. Muligen kan denne Art Sløj ogsaa faa Plads herinde.

I det forløbne Skoleaar ere følgende Pensa gennemgaaede.

Religion.

1ste Klasse: Af Katekismen er lært 2den, 3dje, 4de og 5te Part. Det N. T.s Bibelhistorie efter Angers Bibelhistorie. De i de foregaaende Klasser lærte 30 Salmer ere repeterede og 4 nye lærte.

2den Klasse: 1ste og 4de Part af Katekismen ere gennemgaaede. Hele det nye Testaments Bibelhistorie er lært. De i 3dje og 4de Klasse lærte 20 Salmer ere repeterede, og 10 nye ere lærte. Chr. Møllers Bibelhistorie.

3dje Klasse: 2den og 3dje Part af Katekismen ere gennemgaaede. Af det gamle Testaments Bibelhistorie er lært fra Rigets Deling ud og hele det nye Testaments. De i 4de Klasse lærte 10 Salmer ere repeterede og 10 nye ere lærte. Chr. Møllers Bibelhistorie.

4de Klasse: Af Katekismen er gennemgaaet 1ste Part og af Bibelhistorien det gamle Testamente, 10 Salmer. Ordret udenad læres i Katekismen kun Skriftordene og Luthers Forklaringer. Chr. Møllers Bibelhistorie.

Hovedvægten ved Religionsundervisningen lægges paa at fremstille de kristelige Sandheder saa levende og let fatteligt som muligt. Al abstrakt Dogmatiseren undgaaes, idet der ved Indskærpelsen af Kristendommens Børnelærdomme gaas ud fra Fortællinger i Bibelen, Herrens Lignelser eller enkelte fyndige Bibelsprog og Sal-

mevers. Prøven i Religion afholdes før eller efter den øvrige Eksamen i Overværelse af særlig indbudte Censorer, og Konfirmanderne overhørtes Søndag den 27de Marts.

Dansk.

1ste Klasse: Da det ved Undervisningen i Dansk er følt som et Savn, at Eleverne som oftest faa Brudstykker at læse, og vi kun i faa Tilfælde kunne give dem den Bog i Hænde, hvoraf Brudstykket er taget, blev det besluttet at danne en Læsebog bestaaende af en Del af Folkelæsningens Skrifter. Ved velvillig Imødekommen fra Udvalgets Side blev det muligt at anskaffe 19 forskellige Skrifter i 23 Eksemplarer. Herved er bragt en heldig, baade nyttig og interessant Afveksling ind i Undervisningen. Af samme Grund benyttes Borchsenius og Vinkel-Horns: Hovedværker i den danske Literatur. For Læreren er det selvfølgelig ogsaa et stort Gode ikke at være nødt til Aar ud og Aar ind at bevæge sig inden de samme Grænser. Her er anskaffet 25 Eksemplarer af L. Schrøders: Danmarks Hjælpekilder og Næringsveje. Eleverne have lært et kort Omrids af den danske Grammatik og ere flittigt øvede i Analyse. Literaturhistorie. 40 Stile ere skrevne.

Opgaverne have til Dels været hentede fra de gennemgaaede Pensa i Historie, Geografi, Naturhistorie og Naturlære; enkelte frie Opgaver. En kort Udsigt over den danske Literatur er givet, ligesom der i Aarets Løb baade i og uden for Skoletiden er blevet oplæst Stykker af gode Forfattere.

2den Klasse: Til Oplæsning og Genfortælling er benyttet Strøms Læsebog V. og VI. Del. Ved Analyse er det vigtigste af den danske Grammatik indøvet, 45 Stile ere skrevne; Opgaverne have været Genfortællinger, Breve med opgivet Indhold, geografiske Stile og enkelte frie Opgaver, Literaturhistorie.

3dje Klasse: Til Oplæsning og Genfortælling er benyttet Strøms Læsebog IV., 2. Afdeling. Alle Ordklas-

serne og de vigtigste Forbindelser af Hoved- og Bisætninger ere indøvede ved Analyse. 70 Stile, Genfortællinger og nogle faa Opgaver, ere skrevne. Nogle Digte ere lærte udenad.

4de Klasse: Matzens Læsebog 4 benyttes til Op-læsning og Genfortælling. Eleverne have lært de vigtigste Ordklasser og ere blevne øvede i at opløse den simple Sætning med Hensyn til Grundord, Omsagn, Genstand og Hensyns-genstand og i at kende de vigtigste Slags Bisætninger. 89 Diktatstile og Genfortællinger ere skrevne, og nogle Digte ere lærte udenad.

Historie.

Her benyttes Brickas mindre Verdens- og Nordens Historie.

1ste Klasse: Den nyere Tids Historie.

2den Klasse: Den nyere Tids Historie til 1746.

3dje Klasse: Middelalderens Historie.

4de Klasse: Oldtidens Historie.

I 4de Klasse benyttes Brickas fragmentariske Verdenshistorie til Læsning; hele Oldtidens Historie gennemgaas, men kun enkelte epokegørende Begivenheder læres.

Geografi.

Lærebog bruges ikke, Undervisningen er mundtlig.

1ste Klasse: Hele Geografien.

2den Klasse: Europa og Asien.

3dje Klasse: Europa til Sydeuropa.

4de Klasse: Her begynder Undervisningen med at orientere Børnene i den nærmeste Omegn af Opfostringshuset, dernæst i hele København. Landkortets forskellige Signaturer forklares, og Eleverne øves, naar Tiden tillader det, i at tegne Omrids af Lande. Almindelig Oversigt over Danmark og hele Jordkloden. Der lægges i hele Skolen stor Vægt paa Danmarks Geografi.

Tysk.

1ste Klasse: Gennemgaaet er Helga Larsens tyske Billedatlas og læst 52 Sider af Hauffs Märchen.

2den Klasse: H. Nissens tyske Læsebog for Begyndere 3. Udg., Side 67—117.

3dje Klasse: H. Nissens tyske Læsebog for Begyndere Side 22--67.

4de Klasse: H. Nissens tyske Læsebog for Begyndere Stk. 1—23.

Naturlære.

1ste Klasse: Efter Deichmann-Branths Lærebog er gennemgaaet Varme, Magnetisme og Elektricitet, Kursorisk: Lyslære.

2den Klasse: Efter samme Lærebog er gennemgaaet Tyngdens almindelige Virkninger (Faldet) samt Virkninger paa faste, flydende og luftformige Legemer. Kursorisk: Lydlære.

Naturhistorie.

1ste Klasse: Hele Plante- og Dyreriget efter Feddersens og Strøms Lærebøger.

2den Klasse: Efter Strøms Plantelære: Den almindelige Del samt de Frikronbladede, Helkronede og Kronløse.

3dje Klasse: Af Zoologien er repeteret fra Krybdyr Bogen ud efter Feddersen.

4de Klasse: Pattedyr og Fugle.

Geometri.

1ste Klasse: Efter Julius Petersens lille Geometri er gennemgaaet Lighedannedhed, den retvinklede Trekant,

Cirkelperiferiens Deling og Fladeindhold. Desuden er Legemers Flade- og Rumberegning gennemgaaet og flere Legemer dannede i Papirarbejder.

2den Klasse: Efter samme Bog som i første Klasse er gennemgaaet Indledningen til Geometrien og adskillige Sætninger om Vinkler, Trekkanter, Firkanter og Cirkler fra Pagina 1—47.

Arithmetik.

Iste Klasse: Efter Julius Petersens Arithmetik og Algebra I. er gennemgaaet Ligninger af Iste Grad med flere ubekendte, Proportioner og Decimalbrøk.

2den Klasse: Efter samme Bog Division, Potens og Ligninger af Iste Grad med een ubekendt.

3dje Klasse: Efter samme Bog Addition, Subtraktion og Multiplication.

Regning.

Iste Klasse: Joakim Larsen III § 26—ud.

2den Klasse: Decimalbrøk, almindelig Brøk og Reguladetri efter Joakim Larsen III § 23—26.

Til Hjemmeregning i I. og II. Kl. ere benyttede N. N. Meiers Praktisk Regnebog I. og Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasserne.

3dje Klasse: Indklædte Opgaver med hele benævnte Tal efter Joakim Larsen II. § 15—19, lettere Brøkgregning og Decimalbrøk efter Joakim Larsen III, § 20—23.

4de Klasse: De 4 Regningsarter med mindre benævnte Tal og ganske smaa Brøker. Resolution og Reduktion, Addition og Subtraktion med større benævnte Tal. Joakim Larsen II, Iste Afsnit og §§ 13—15.

Skrivning.

Iste Klasse: Eleverne øves enkelte Timer i Skøn-

skrivning efter Forskrift og stort Latin, men i Regelen skrives efter Bog og uden Streger. Øvelser i Hurtigskrivning og Skriftlæsning. Rundskrift.

2den Klasse: Af de to ugentlige Skrivetimer anvendes den ene til Skønskrivning, den anden til Øvelser i Hurtigskrivning og Afskrivning efter Bog.

3dje Klasse: De tre ugentlige Timer benyttes dels til Skønskrivning efter Forskrift, dels til Afskrivning efter Bog.

4de Klasse: Skønskrivning efter Forskrift. Vi forlode Stejlskriften af følgende Grunde: 1) Den er ikke yndet i Forretningsverdenen; 2) det gaar for langsomt, og 3) den er vanskelig at læse, saa det ikke er let at rette Stile skrevne med Stejlskrift; Børnene overse ogsaa lettere Fejl i Stilene.

Tegning.

1ste Klasse: Frihaandstegning efter Klodser, Brugsgenstande og kolorerede Tegninger, efter Fugle, Blomster og Interiører fra Skolen. I geometrisk Tegning have Eleverne udført forskellige Ovaler og Ellipser.

2den Klasse: Frihaandstegning efter Klodser, Brugsgenstande, Fugle og Interiører. I geometrisk Tegning have Eleverne udført Konstruktion af Trekanter, Firkanter samt ind- og omskrevne Mangekanter.

3dje Klasse: Frihaandstegning efter Genstande. I geometrisk Tegning er der ved den store Tavle bibragt Eleverne Kendskab til rette Linier, Vinkler, parallelle Linier, Trekanter, Firkanter, Mangekanter og krumme Linier. Senere have Eleverne udført Begyndelsesgrundene i Konstruktion.

4de Klasse: Frihaandstegning efter Fortegning med rette og krumme Linier.

Sang

Eleverne have, inddelte i 2 Hold, lært adskillige flerstemmige Sange efter C. V. Mortensen III og Sannes tostemmige Sange. Koraler.

Vi ere saa smaat begyndte at indøve nogle Elever i Violin og Violoncel, hvilket udvikler Børnenes musikalske Sans i høj Grad. Denne Undervisning sker uden Udgift for Stiftelsen ved privat Støtte (se Fortegnelsen over Gaver).

Til Eksamen synges følgende Sange:

3die og 4de Klasse.

(Tostemmige Sange).

Weyse: Til vor lille Gerning ud.

A. P. Møller: Jeg elsker de grønne Lunde.

W. Schiött: Paa en Skovtur.

P. E. Rasmussen: Danmark dejligst Vang og Vænge.

L. Hornbech: I Frikvarteret.

1ste og 2den Klasse.

(Trestemmige Sange).

A. P. Berggreen: Vaaren.

— Vinteren.

H. Rung: Hr. Peder kasted' Runer over Spange

Muth Rasmussen: Herlige Skov, yndige Ro.

Svensk Folkemelodi: Flickorna i Wärend.

C. M. Bellman: Hvila vid denna källa.

For Violin og Klavér.

C. F. F. Weyse: Fuglens Sang paa Kvist.

— Skøn Jomfru luk dit Vindue op.

— De klare Bølger rulle.

Hele Skolen.

(Tre- og firestemmige Sange).

H. Rung: Modersmaalet (3 St.).

N. W. Gade: Havfrusang (3 St.).

Bechgaard: Bamsen (4 St.).

L. v. Beethoven: Hymne til Natten (4 St.).

H. Rung: Og det var en Skærsommerdag (3 St.).

I. P. E. Hartmann: Mindes vi en fuldtro Ven (3 St.).

— Skjaldenes Kor af Tragedien „Olaf den Hellige“ (3st. Kor, Klavér og Strygere).

Haandgerning.

I alle Klasser er der anvendt 1 à 2 Timer til at give Eleverne saa megen Øvelse, at de kunne udføre saadanne Smaating som at sy en Knap i, reparere et Par Tøjsko eller lign. Eleverne i 4de Klasse undervises af Frk. Hartwick i Stopning. Fra 1. November 97 undervises foreløbig 1. Hold paa 10 Drengene i svensk Sløjd udenfor Skoletiden. Ved hvert Skoleaars Slutning suppleres Holdet med nye Elever. Frk. Hartwick leder ogsaa denne Undervisning. Papsløjde.

Gymnastik.

Efter Planen, 1ste Juli 1799, skulde ved Opfostringshuset indføres Gymnastik, hvilket dog først synes at være sket 1802.

Eleverne ere delte i 2 Hold.

Da Gymnastik er af stor Vigtighed for Børn og især for vore Drengene, der ere meget beskæftigede, lægges der stor Vægt paa denne Side af Undervisningen. 1 Time om Ugen anvendes til Dans.

Eleverne gaa i Sommertiden 3 Gange om Ugen i Bad paa en Badeanstalt ved Strandvejen, hvor der, saa godt som Forholdene tillade det, gives Svømmeundervisning, saa at dog en Del kunne lære at svømme. Om Vinteren faa Eleverne Brusebade.

Den aarlige Eksamen afholdes i Dagene den 22. og 23. April efter følgende Skema.

Iste Klasse, Værelse Nr. 1.

Fredag den 22de April.

8—9 $\frac{1}{2}$	Historie.	Hr. Juhl. *)
9 $\frac{1}{2}$ —11	Fysik.	Hr. Marton.
3—4	Matematik.	—
4—5	Tysk.	—

Lørdag den 23de April.

8—9 $\frac{1}{2}$	Naturhistorie.	Hr. Høy.
9 $\frac{1}{2}$ —11	Geografi.	—
3—4	Dansk.	Hr. Juhl.

2den Klasse, Værelse Nr. 2.

Fredag den 22de April.

8—9 $\frac{1}{2}$	Fysik.	Hr. Marton.
9 $\frac{1}{2}$ —11	Dansk.	Hr. Høy.
3—4	Geografi.	—
4—5	Regning.	Hr. Reeh.

Lørdag den 23de April.

8—9 $\frac{1}{2}$	Matematik.	Hr. Marton.
9 $\frac{1}{2}$ —11	Naturhistorie.	Hr. Reeh.
3—4	Historie.	Hr. Høy.
4—5	Tysk.	Hr. Marton.

3die Klasse, Værelse Nr. 3.

Fredag den 22de April.

8—9 $\frac{1}{2}$	Historie	Hr. Høy.
9 $\frac{1}{2}$ —11	Naturhistorie.	Hr. Reeh.
4—5	Geografi.	Hr. Høy.

*) Vicar for Forstanderen.

Lørdag den 23de April.

9 $\frac{1}{2}$ —11	Matematik.	Hr. Marton.
3—4	Tysk.	—
4—5	Dansk.	Hr. Høy.

4de Klasse, Værelse Nr. 4.*Fredag den 22de April.*

8—9 $\frac{1}{2}$	Naturhistorie.	Hr. Reeb.
9 $\frac{1}{2}$ —11	Dansk.	Hr. Juhl.
3—4	Tysk.	Hr. Reeb.
5—6	Historie.	Hr. Høy.

Lørdag den 23. April.

5—6	Geografi.	Hr. Høy.
-----	-----------	----------

*Lørdag den 23de April.***Hele Skolen.**

1—2 $\frac{1}{2}$	Sang	Hr. H. J. Larsen.
6—7	Gymnastik.	Hr. Thorstensen.

Tegnepøverne og de skriftlige Arbejder ere fremlagte i Tegnesalen.

Til at overvære Prøven indbydes Børnenes Nærmeste og Enhver, der interesserer sig for Stiftelsen.

Det kgl. Opfostringshus i April 1904.

Otto Jensen.

Det kgl. Opfostringshus's

Aktivbeholdning den 1. Januar 1903:

Stiftelsen selv: Ejendommen 180,000 Kr. Obliga-	526,500 00
tioner 346,500 Kr.	8,125 72
Særskilte Legater, knyttede til Stiftelsen	8,125 72

Indtægt:

Kontant Beholdning fra 1902	2,284 98
Renter af den samlede Formue	14,987 07
Klasselotteriafgift	12,000 00
Godtgørelse for borttaldne Kollektpenge samt for Ophævelse af Tavleombæringen i Kirkerne ...	2,900 00
Tilskud fra de Spannjerske Legater.	800 00
— S. A. Eibeschützs Legat.	500 00
— Nissens Stiftelse.	1,650 00
— Magistratens Blegdamsskoles Legat. ...	250 00
— Grosserer Vilhelm Sass' Legat.	400 00
— Etatsraad A. N. Hansens Legat.	400 00
— Kancelliraad O. Thorups Legat.	800 00
— E. M. Møllers og A. C. Nielsens Legat	136 00
Konsumtionsgodtgørelse.	154 79
Indbetalt af ny optagne Elever, som Bidrag til deres Ekvipering	550 00
Indbetalt for Elevers Ophold i Opfostringshuset for Skoleaaret 1903—1904	1,700 00
Lejeindtægt	600 00
	40,112 84

Tilskud fra det Raben Levetzauseke Fond.	500 00
Fra H. J. Lindahls Legat til Opfostringshuset, den derværende kontante Beholdning.	100 00
Fra Grosserer B. Goldschmidts og Hustrus Legat til Opfostringshuset, ligeledes.	350 00
Fra Partikulier J. A. Bentzens Legat til Opfostringshuset ligeledes.	175 00
Fra Jomfru Dorthea Cecilie Schouboes Legat til Opfostringshuset ligeledes.	28 00
	41,265 84

Aktivbeholdning ultimo 1903:

Stiftelsen selv 526,500 Kr. Særskilte Legater 8,139 Kr. 62 Øre.	
De 526,500 bestaar af:	
Ejendommen ved Kalkbrænderivej	180,000 Kr.
Panteobligationer à 4 pCt. p. a. 43,000 Kr.	
— à 4½ pCt. p. a. 233,500 -	
Kreditforenings Obligat. à 3½ pCt. 65,000 -	
do. do. à 4 pCt. p. a. 5,000 -	
	346,500 Kr.
	526,500 Kr.

Regnskab for Aaret 1903.

Udgift.

Udbetalt Forstanderen til Bestridelse af Udgifter ved Stiftelsen..... 38,239 27

Udgiften fordeler sig saaledes:

Budget: Regnskab:

Lønninger, Pensioner og Understøttelser	12,600 00	12,567 86
Forplejningsudgifter	9,790 00	10,135 90
Beklædningsudgifter	3,780 00	4,109 72
Skolesager	750 00	701 78
Konfirmationsudgifter	1,565 00	1,501 51
Medicinaludgifter	150 00	227 36
Brændselsudgifter	2,060 00	1,934 77
Belysningsudgifter	860 00	1,094 04
Kontor- Repræsentations- og andre Udgifter for Forstanderen	150 00	163 89
Bygningsudgifter	1,200 00	1,579 30
Inventarieudgifter	1,000 00	1,442 87
Rengøring	480 00	498 00
Vask	425 00	463 54
Skatter	1,000 00	956 84
Assurancepræmie	180 00	26 90
Blandede Udgifter	600 00	409 15
Lindahlske Conto	15 00	12 00
Jubilæums Conto	350 00	414 74
	<u>36,955 00</u>	<u>38,239 27</u>

Udbetalt Renter af særskilte Legater, knyttede til Stiftelsen	270 67
Indsat i Sparekassen for Md. Qvists Legat	13 90
Kontant Beholdning ultimo 1903	2,742 00
	<u>41,265 84</u>